Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0412U004104

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трус Олександр Миколайович

2. Trus Oleksandr Mykolayovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агроґрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-07-2012

Спеціальність за освітою: 7.130102

Місце роботи здобувача: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.29.03

Тема дисертації:

1. Зміна гумусового стану чорнозему опідзоленого Правобережного Лісостепу України за тривалого застосування добрив

2. Change of humus state of podzolic chernozem of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine under condition of long-term application of fertilizers

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - закономірності змін вмісту гумусу, його запасів, фракційно-групового складу, лабільної частини та колоїдної форми гумусу, параметрів показників родючості чорнозему опідзоленого важкосуглинкового, продуктивності польової сівозміни за різних норм добрив і систем удобрення. Мета - визначити зміни параметрів показників гумусового стану чорнозему опідзоленого важкосуглинкового під впливом тривалого застосування добрив у польовій сівозміні і встановити доцільні рівні насичення сівозміни органічними і мінеральними добривами та їх поєднання для забезпечення оптимальних фізико-хімічних показників ґрунту, умов живлення сільськогосподарських культур та охорони навколишнього природного середовища. Методи - польові та лабораторно-аналітичні дослідження, математично-статистичний та розрахунково-порівняльний. Теоретичні результати - розроблено теоретичні підходи до вирішення науково-практичного

питання обґрунтування норм внесення органічних і мінеральних добрив на чорноземі опідзоленому важкосуглинковому в польовій сівозміні на підставі вивчення вмісту, запасів, складу, динаміки і балансу гумусу, а також фізико-хімічних і фізичних властивостей ґрунту, що має важливе значення в підвищенні продуктивності культур та впровадженні ґрунтозбережувальної і економічно вигідної технології внесення добрив в умовах Правобережного Лісостепу України. Практичні результати - виявлено тісний взаємозв'язок між гумусонакопиченням у чорноземі опідзоленому і характером та ступенем тривалого антропогенного впливу на трансформацію його властивостей та зміну параметрів показників у напрямку формування розширеного відтворення родючості грунту. Це дозволяє за параметрами вмісту, запасів та якості гумусу проводити моніторинг розвитку ґрунтоутворення та обирати заходи його регулювання з метою підвищення продуктивності польової сівозміни. З метою збереження оптимальних параметрів показників гумусового стану ґрунтів виробництву рекомендовано за внесення лише мінеральних добрив у нормі N45 - 90P45 - 90K45 - 90 на 1 га площі сівозміни як органічне добриво залишати на полі не менше 60 - 70 % нетоварної частини врожаю, а за органічної системи удобрення з внесенням 9 - 18 т гною -- 10 - 30 %. За внесення 4,5 - 13,5 т гною в поєднанні з мінеральними добривами (N23 - 68P34 - 101K18 - 54) ця частка повинна становити не менше 30 - 50 %. Новизна - встановлено, що зростання вмісту органічних речовин у ґрунті відбувається у напрямку від мінеральної до органо-мінеральної системи удобрення, а також при застосуванні кожної з них за умов збільшення норм добрив, за виключенням низької норми (N45P45K45), де вміст і запаси гумусу тотожні. Обґрунтовано, що процес ґрунтоутворення за тривалого застосування добрив розвивається в напрямку розширеного відтворення родючості чорнозему опідзоленого, рівень якого більшою мірою визначається нормами добрив і меншою - системами удобрення, про що свідчать урожаї різних культур і продуктивність сівозміни в цілому. Ступінь впровадження - результати дисертаційних досліджень впроваджено в 2009 р. в ПП "Папужинці" Тальнівського району Черкаської області на площі 1350 га та в ФГ "Агрофірма "Базис" Уманського району Черкаської області на площі 1285 га. Також вони використовуються Державною установою Черкаський обласний державний проектно-технологічний центр охорони родючості ґрунтів і якості продукції. Галузь - сільське господарство.

2. Object - changes of humus content, its reserves, fractional-group composition, labile part and colloidal forms of humus, fertility parameters of podzolized heavy clay loamy chernozem, productivity of field crop rotation under various fertilizer rates and fertilizer systems. Purpose - to detect the changes in parameters of humus status of the podzolized heavy clay loamy chernozem under a long-term application of fertilizers in the field rotation, to establish efficient levels of saturation of crop rotation with organic and mineral fertilizers and their combination to ensure the optimal physical and chemical parameters of the soil, nutrition conditions of agricultural crops and environmental protection. Methods - field study, laboratory research, mathematic-statistical, computational-comparative methods. Theoretical results - theoretical approaches have been elaborated as to the application of reasonable rates of mineral and organic fertilizers on podzolized heavy clay loamy chernozem in field rotation on the basis of the content, reserves, dynamics and balance of humus, physical and chemical properties of the soil. It is very important for increasing crop productivity and implementation of environmentally sound and cost-effective technology of fertilizers application under conditions of the Right-bank Forest-Steppe of Ukraine. Practical results - a tight correlation between humus accumulation in the podzolized chernozem and the level and manner of a long-term anthropogenic influence on the transformation of its properties and the change of parameters towards recovery of its fertility was revealed. Taking into consideration parameters of the content, reserves and quality of humus it enables to monitor the formation of soil and to choose methods for increasing the productivity of field crop rotation. In order to maintain the optimal parameters of humus status of the soil the following recommendations should be taken into account in production: no less than 60 - 70% of non-market part of the yield should be left on the field as an organic fertilizer under application of mineral fertilizers at the rate of N45 - 90P45 - 90K45 - 90 on 1ha and 10 - 30 % in the organic fertilizer system at the rate of 9 - 18 t. Under application of organic matter at the rate of 4,5 - 13,5 t in combination with mineral fertilizers (N23 - 68P43 - 101K18 - 54) this part should make up no less than 30 - 50 %. Novelty - it has been established that the organic matter content in the soil increases from mineral to organic-mineral fertilizer system and also with the use of each system

in case of increasing fertilizer rates with the exception of a small rate (N45P45K45), where the content and reserves of humus are the same. It has been substantiated that soil is formed under a long-term application of fertilizers and develops in the direction of the recovery of podzolized chernozem, the level of which is defined by the rate of fertilizers at the most and by fertilizer systems in the least which is proved by the yields of different crops and productivity of crop rotation in general. Degree of application - the results of the thesis were implemented in 2009 by the private enterprise "Papuzhyntsi" in Talne district Cherkasy region on the area of 1350 ha and by the farm enterprise "Bazys" in Uman district Cherkasy region on the area of 1286 ha. The results are also used by Cherkasy state design and technology centre which is in charge of soil protection and quality of products. The field is agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович
2. Hospodarenko Grygory Mykolayovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведєв Віталій Володимирович

2. Медведєв Віталій Володимирович

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дегтярьов Василь Володимирович

2. Дегтярьов Василь Володимирович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Балюк Святослав Антонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Балюк Святослав Антонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.